

UNIVERSITY OF NORTH BENGAL
B.A. Honours 6th Semester Examination, 2021

CC13-SANSKRIT

Full Marks: 60

ASSIGNMENT

The figures in the margin indicate full marks.

(सर्वेषामुत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या चैव प्रदेयम्)

1. त्रयाणां व्याख्या कार्या – 10×3 = 30
  - (क) ध्रुवमपायेऽपादानम् ।
  - (ख) नाव्ययीभावादतोऽन्वपञ्चम्याः ।
  - (ग) प्रकर्षविवक्षायां तु परत्वात् कर्मसंज्ञा ।
  - (घ) अनित्योऽयं गुणेन निषेधः ।

2. पदसाधनं क्रियताम् – 10

कुम्भकारः, अपदिशम् ।

अथवा

टिप्पणी कार्या – 10

आधारः, कर्मप्रवचनीयः ।

3. एकस्योत्तरं प्रदेयम् – 20×1 = 20
  - (क) इन्दो—इउरोपीयभाषापरिवारस्य प्राथमिकवर्गिकरणमाधारीकृत्य प्रबन्धः लेख्यः ।
  - (ख) ध्वनिनियमं वर्णयित्वा ग्रासमानध्वनिनियमं सम्यगालोचयत ।

—x—

UNIVERSITY OF NORTH BENGAL
B.A. Honours 6th Semester Examination, 2021

CC14-SANSKRIT

Full Marks: 60

ASSIGNMENT

The figures in the margin indicate full marks.

(सर्वेषामुत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या चैव प्रदेयम्)

1. एकस्योत्तरं प्रदेयम् – 20×1 = 20
(क) चतस्रः एव विद्या – मतमिदं कौटिल्योक्तदिशा व्याख्यात ।
(ख) कौटिलीयार्थशास्त्रानुसारेण दूतविषयमाधारिकृत्य प्रबन्धमेकं लिखत ।
2. एकस्य टिप्पणी कार्या – 10×1 = 10
पञ्चाङ्गमन्त्राः, कृत्याकृत्यपक्षः ।
3. एकस्योत्तरं प्रदेयम् – 20×1 = 20
(क) प्राचीनभारतीयसमाजे मानवधर्मशास्त्रस्य गुरुत्वमालोचयत ।
(ख) भर्तृहरेः नीतिशतकं यथाशक्ति व्याख्येयम् ।
4. एकस्य टिप्पणी कार्या – 10×1 = 10
शुक्रनीतिः, कौटिलीयमर्थशास्त्रम् ।

—x—

UNIVERSITY OF NORTH BENGAL
B.A. Programme 6th Semester Examination, 2021

DSE2-SANSKRIT

Full Marks: 60

ASSIGNMENT

The figures in the margin indicate full marks.

**The question paper contains DSE-2A and DSE-2B.
Candidates are required to answer any *one* from the *two* Paper and they should
mention it clearly on the Answer Book.**

DSE-2A

1. Answer any *one* of the following: 20×1 = 20
  - (a) Write a detailed note on classification of **Kāvya**.
  - (b) Write a detailed note on **Kāvya**prayojana according to **Mammaṭācārya**.

2. Write a short note on *one* of the following: 10×1 = 10
  - (a) **Kāvyalakṣaṇam**
  - (b) **Kāvya**kāraṇam

3. Answer any *one* of the following: 20×1 = 20
  - (a) Explain the appropriateness of the title of the drama **Svapnavāsavadattam** by making reference to the incidents of the drama.
  - (b) Discuss the significance of the introduction of **Brahmacārī** in the drama **Svapnavāsavadattam**.

4. Explain any *one* of the following: 10×1 = 10
  - (a) गुणानां वा विशालानां सत्काराणाञ्च नित्यशः।
कर्तारः सुलभा लोके विज्ञातारश्च दुर्लभाः॥
  - (b) सविभ्रमो ह्ययं भारः प्रसक्तस्तस्य तु श्रमः।
तस्मिन् सर्वमधीनं हि यत्राधीनो नराधिपः॥

DSE-2B

1. Answer any *one* of the following: 20×1 = 20
(a) Discuss the origin and development of **āyurveda**.
(b) Importance of **āyurveda** in ancient medical science of India.
2. Answer any *one* of the following: 10×1 = 10
(a) **Mādhavakara**.
(b) **Nāgārjuna**.
3. Answer any *one* of the following: 20×1 = 20
(a) Write a detailed note on **Cikitsā** according to **Carakasamhitā**.
(b) Detailed note on importance of **Caraka** in ancient Indian medical science.
4. Write a short note on *one* of the following: 10×1 = 10
(a) **Indriyasthāna**
(b) **Anumānapramāṇa**.

—x—

UNIVERSITY OF NORTH BENGAL
B.A. Honours 6th Semester Examination, 2021

DSE3-SANSKRIT

Full Marks: 60

ASSIGNMENT

The figures in the margin indicate full marks.

**The question paper contains DSE-3A and DSE-3B.
Candidates are required to answer any *one* from the *two* Paper and they should
mention it clearly on the Answer Book.**

DSE-3A

(सर्वेषामुत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या चैव प्रदेयम्)

1. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं प्रदेयम् – 20×2 = 40
- (क) मनुसंहितायाः प्रथमाध्याये विभिन्नकालविभागं युगविभागं चतुर्वर्णानां कर्मविभागञ्च आलोचयत ।
- (ख) मनुसंहितायाः जीवसृष्टिः सविस्तारेण व्याख्येया ।
- (ग) मनुसंहितामधिकृत्य चतुर्वर्णानामुत्पत्तिः तेषां कर्माणि च सम्यगालोच्यन्ताम् ।
2. द्वयोः व्याख्या कार्या । 10×2 = 20
- (क) कालं कालविभक्तीश्च नक्षत्राणि ग्रहांस्तथा ।
सरितः सागरान् शैलान् समानि विषमानि च ॥
- (ख) तपः परं कृतयुगे त्रेतायां ज्ञानमुच्यते ।
द्वापरे यज्ञमेवाहुर्दानमेकं कलौ युगे ॥
- (ग) यत्तत् कारणमव्यक्तं नित्यं सदसदात्मकम् ।
तद्विसृष्टः स पुरुषो लोके ब्रह्मेति कीर्त्यते ॥

DSE-3B

1. द्वयोः उत्तरं सविस्तारेण प्रदेयम् – 20×2 = 40
- (क) हितोपदेशस्य मित्रलाभांशे यत् सामाजिकं प्रतिफलनं दृश्यते तद् आलोच्यताम्।
(ख) मित्रलाभस्य आदिकथां स्वभाषया वर्णयतु।
(ग) पञ्चतन्त्रस्य मित्रभेदांशे कीलोत्पाटीवानरकथां स्वभाषया व्याख्यायताम्।
(घ) दन्तिलगोरम्भकथां स्वभाषया व्याख्यात।
2. द्वयोः व्याख्या कार्या। 10×2 = 20
- (क) मातृवत्परदारेषु परद्रव्येषु लोष्ट्रवत्।
आत्मवत् सर्वभूतेषु यः पश्यति स पण्डितः॥
- (ख) इह लोके हि धनिनां परोऽपि स्वजनायते।
स्वजनोऽपि दरिद्राणां सर्वदा दुर्जनायते॥
- (ग) न स्वल्पस्य कृते भूरि नाशयेन्मतिमान्नरः।
एतदेव हि पाण्डित्यं यत्स्वल्पाद्भूरिरक्षणम्॥
- (घ) सर्वहिंसानिवृत्ता ये नराः सर्वसहाश्च ये।
सर्वस्याश्रयभूताश्च ते नराः स्वर्गगामिनः॥

—x—

UNIVERSITY OF NORTH BENGAL
B.A. Honours 6th Semester Examination, 2021

DSE4- SANSKRIT

Full Marks: 60

ASSIGNMENT

The figures in the margin indicate full marks.

**The question paper contains DSE-4A and DSE-4B.
Candidates are required to answer any *one* from the *two* Paper and they should
mention it clearly on the Answer Book.**

(सर्वेषामुत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या चैव प्रदेयम्)

DSE-4A

1. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं प्रदेयम् – 20×2 = 40
  - (क) भवभूतेः काव्ये परिवेशस्य महत्त्वम् आलोचयत ।
  - (ख) ऋग्वेदमाधारीकृत्य तदानीन्तनानां लोकानां परिवेशचेतना वर्णनीया ।
  - (ग) भट्टिकाव्ये वर्णितं प्राकृतिकसौन्दर्यं सोदाहरणम् आलोच्यताम् ।

2. द्वयोः व्याख्या कार्या । 10×2 = 20
  - (क) अथर्ववेदे परिवेशभावना ।
  - (ख) ऋतुसंहारकाव्ये परिवेशभावना ।
  - (ग) अभिज्ञानशाकुन्तले प्रकृतिमानवयोः एकात्मता ।

DSE-4B

1. एकस्य उत्तरं प्रदेयम् – 20×1 = 20
  - (क) शरीरं व्याधिमन्दिरम् – प्रसङ्गेऽस्मिन् आयुर्वेदस्य गुरुत्वमालोचनीयम् ।
  - (ख) भारतवर्षे आयुर्वेदशास्त्रस्य उत्पत्ति-क्रमविकाशौ आलोचनीयौ ।

2. टिप्पणी कार्या (एकस्य) 10×1 = 10
(क) माधवकरः ।
(ख) कायचिकित्सा ।
3. एकं विस्तारेण व्याख्येयम् – 20×1 = 20
(क) चरकसंहितामाधारीकृत्य आयुर्वेदशास्त्रस्य लक्षणं प्रयोजनञ्च व्याख्यायताम् ।
(ख) सूत्रस्थाने वर्णितानां विभिन्नानां शारीरिकमानसिकदोषाणां विवरणं कुरुत ।
4. टिप्पणी कार्या (एकस्य) – 10×1 = 10
(क) द्रव्यभेदाः
(ख) चिकित्साई-वैद्यलक्षणम् ।

—x—

UNIVERSITY OF NORTH BENGAL
B.A. Programme 6th Semester Examination, 2021

GE2-SANSKRIT

Full Marks: 60

ASSIGNMENT

The figures in the margin indicate full marks.

1. Answer any *two* questions: 20×2 = 40
  - (a) Write an essay on छन्दःशास्त्र in ancient India.
  - (b) Write a detailed note on importance of व्याकरणशास्त्र in Sanskrit Literature.
  - (c) Write a detailed note on गणितशास्त्र in Sanskrit Literature.

2. Write short notes on any *two* of the following: 10×2 = 20

चरकसंहिता, अमरकोशः, वराहमिहिरः ।

—x—

UNIVERSITY OF NORTH BENGAL
B.A. Programme 6th Semester Examination, 2021

SEC4 (P2)-SANSKRIT

Full Marks: 60

ASSIGNMENT

The figures in the margin indicate full marks.

1. Answer any *two* of the following: 20×2 = 40
  - (a) What is Yoga? Write an essay on 'Astanga Yoga' according to Yogadarshana.
  - (b) Write a detailed note on nature of God according to Yogadarshana.
  - (c) Write a detailed note on nature of soul.
  - (d) Discuss the main teaching of Upanishad.

2. Explain any *two* of the following: 10×2 = 20
  - (a) वृत्तयः पञ्चतय्यः क्लिष्टाक्लिष्टाः ।
  - (b) अभ्यासवैराग्याभ्यां तन्निरोधः ।
  - (c) यस्तु सर्वाणि भूतान्यात्मन्येवानुपश्यति ।
सर्वभूतेषु चात्मानं ततो न विजुगुप्सते ॥
  - (d) अन्धं तमः प्रविशन्ति येऽविद्यामुपासते ।
ततो भूय इव ते तमो य उ विद्यायां रताः ॥

—x—